

Οι στόχοι της παιδείας

Ὅτι μὲν οὖν νομοθετητέον περὶ παιδείας καὶ ταύτην κοινὴν ποιητέον, φανερόν. τίς δ' ἔσται ἡ παιδεία καὶ πῶς χρὴ παιδεύεσθαι, δεῖ μὴ λανθάνειν. Νῦν γὰρ ἀμφισβητεῖται περὶ τῶν ἔργων. Οὐ γὰρ ταῦτά πάντες ὑπολαμβάνουσι δεῖν μανθάνειν τοὺς νέους οὔτε πρὸς ἀρετὴν οὔτε πρὸς τὸν βίον τὸν ἄριστον, οὐδὲ φανερόν πότερον πρὸς τὴν διάνοιαν πρέπει μᾶλλον ἢ πρὸς τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος. ἔκ τε τῆς ἐμποδῶν παιδείας παραχώδης ἢ σκέψις καὶ δῆλον οὐδὲν πότερον ἀσκεῖν δεῖ τὰ χρήσιμα πρὸς τὸν βίον ἢ τὰ τείνοντα πρὸς ἀρετὴν ἢ τὰ περιττά (πάντα γὰρ εἴληφε ταῦτα κριτὰς τινας). περὶ τε τῶν πρὸς ἀρετὴν οὐθέν ἐστιν ὁμολογούμενον (καὶ γὰρ τὴν ἀρετὴν οὐ τὴν αὐτὴν εὐθύς πάντες τιμῶσιν, ὥστ' εὐλόγως διαφέρονται καὶ πρὸς τὴν ἄσκησιν αὐτῆς). Ὅτι μὲν οὖν τὰ ἀναγκαῖα δεῖ διδάσκεσθαι τῶν χρησίμων, οὐκ ἄδηλον. ὅτι δὲ οὐ πάντα, διηρημένων τῶν τε ἐλευθερίων ἔργων καὶ τῶν ἀνελευθερίων φανερόν, καὶ ὅτι τῶν τοιούτων δεῖ μετέχειν ὅσα τῶν χρησίμων ποιήσῃ τὸν μετέχοντα μὴ βάνουσον. Βάνουσον δ' ἔργον εἶναι δεῖ τοῦτο νομίζειν καὶ τέχνην ταύτην καὶ μάθησιν, ὅσαι πρὸς τὰς χρήσεις καὶ τὰς πράξεις τὰς τῆς ἀρετῆς ἄχρηστον ἀπεργάζονται τὸ σῶμα τῶν ἐλευθέρων ἢ τὴν διάνοιαν.

Μετάφραση

Φανερόν μὲν οὖν ὅτι νομοθετητέον περὶ παιδείας
Εἶναι φανερό λοιπὸν ὅτι πρέπει να υπάρχει νομοθεσία για την παιδεία

ποιητέον καὶ ταύτην κοινὴν,
και ὅτι πρέπει να κάνουμε αὐτὴ κοινή,

δεῖ δὲ μὴ λανθάνειν,
πρέπει ὁμως να μην διαφύγουν την προσοχή μας,

τίς ἔσται ἡ παιδεία
ποια θα είναι η παιδεία

καὶ πῶς χρῆ παιδεύεσθαι.
και πῶς πρέπει να ασκείται.

Nūn γὰρ ἀμφισβητεῖται περὶ τῶν ἔργων.
Γιατί τώρα υπάρχουν διαφορετικές απόψεις ως προς το εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Οὐ γὰρ ὑπολαμβάνουσι πάντες δεῖν τοὺς νέους μαθάνειν ταῦτα
Γιατί δεν πιστεύουν όλοι ότι πρέπει οι νέοι να μαθαίνουν τα ίδια

οὔτε πρὸς ἀρετὴν οὔτε πρὸς τὸν ἄριστον τὸν βίον,
οὔτε προς την αρετή οὔτε προς τον άριστο βίο,

οὔδὲ φανερόν ποτερον πρέπει μάλλον
οὔτε είναι φανερό ποιο από τα δύο πρέπει η παιδεία περισσότερο (να ασκείται)

πρὸς τὴν διάνοιαν
με το να έχει στόχο της το νου

ἢ πρὸς τὸ ἦθος τῆς ψυχῆς.
ή τον ηθικό χαρακτήρα της ψυχής.

ἢ τε σκέψις ἔκ τῆς παιδείας ἐμποδῶν
και αν ξεκινήσουμε να σκεφτόμαστε από την παιδεία που παρέχεται σήμερα,

ταραχώδης
η έρευνα θα βρεθεί σε σύγχυση

καὶ οὐδὲν δῆλον
και καθόλου δεν είναι φανερό,

ποτερον δεῖ ἀσκεῖν τὰ χρήσιμα πρὸς τὸν βίον
ποιο από τα δύο, πρέπει να ασκεί τους νέους στα ωφέλιμα για τη ζωή

ἢ τὰ τείνοντα πρὸς ἀρετὴν ἢ τὰ περιττά
ή σε όσα οδηγούν στην αρετή ή σε όσα απλώς προάγουν τη γνώση

(πάντα γὰρ ταῦτα εἴληφε τινὰς κριτάς).
(γιατί όλα αυτά έχουν βρει κάποιους υποστηρικτές).

οὐθέν τε ἐστὶν ὁμολογούμενον περὶ τῶν πρὸς ἀρετὴν
και καμία συμφωνία δεν υπάρχει σχετικά με την αρετή

(καὶ γὰρ οὐ τιμῶσιν πάντες τὴν αὐτὴν τὴν ἀρετὴν εὐθύς,
(και γιατί δεν τιμούν όλοι την ίδια την αρετή εξ αρχής,

ὥστ' εὐλόγως διαφέρονται καὶ πρὸς τὴν ἄσκησιν αὐτῆς).
ὥστε εἶναι φυσικό να υποστηρίζουν διαφορετικές απόψεις και ως προς την άσκηση της).

Οὐκ μὲν ἄδηλον οὖν
Εἶναι φανερό λοιπόν

ὅτι δεῖ διδάσκεσθαι τῶν χρησίμων τὰ ἀναγκαῖα,
ὅτι πρέπει να διδάσκονται από τα χρήσιμα όσα είναι αναγκαία.

φανερὸν δὲ ὅτι οὐ πάντα,
εἶναι φανερό όμως ότι όχι όλα,

διηρημένων ἔργων
αφού διακρίνονται οι ασχολίες

τῶν τε ἐλευθερίων καὶ τῶν ἀνελευθερίων,
σ' αυτές που ταιριάζουν σε ελεύθερους ανθρώπους και σ' αυτές που δεν ταιριάζουν,

καὶ ὅτι τῶν τοιούτων δεῖ μετέχειν
(και) ότι από τέτοια πράγματα (τα παιδιά) πρέπει να μαθαίνουν

ὅσα τῶν χρησίμων μὴ ποιήσει βάνουσον τὸν μετέχοντα.
όσα από τα χρήσιμα δεν θα κάνουν βάνουσο αυτόν που τα μαθαίνει

Δεῖ δε νομίζειν εἶναι βάνουσον ἔργον τοῦτο
Και πρέπει να θεωρούμε ότι είναι βάνουση ασχολία αυτή

καὶ τέχνην καὶ μάθησιν ταύτην,
και (βάνουση) τέχνη και μάθηση αυτή,

ὅσαι ἀπεργάζονται τὸ σῶμα ἢ τὴν διάνοιαν
όσα κάνουν το σώμα ή τον νου

τῶν ἐλευθέρων ἄχρηστον
των ελεύθερων (ανθρώπων) άχρηστο

πρὸς τὰς χρήσεις καὶ τὰς πράξεις τὰς τῆς ἀρετῆς.
σε σχέση με τα έργα και τις πράξεις της αρετής.